

شڪو ڪي منزل

عبدالهادي (باور)

ڪتاب ۽ ۱۳۹۲ Ketabton.com

د کتاب پېژندنه:

د کتاب نوم:	شگو کي منزل
ليکوال:	عبدالهادي (باور)
ډيزاين:	نظيف الله (همدرد)
چاپ نېټه:	۱۳۹۶ لمريز کال
چاپ شمېر:	۱۰۰۰ ټوکه

د چاپ ټول حقوق د ليکوال سره خوندي دي.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

د مطالبو لړليک

1	شکو کي منزل
6	سريزه
9	حمد
10	نعت
11	د مينې وفا
13	سترافغان
14	پښتني نجلۍ
16	زړه کي د آسيا
17	آزار مه وړه
18	آسمانه
19	بل ته کړې سمې
20	بوره مور
21	بي له مشره
22	ايمان
24	وطنه
26	همت لرو
27	کهکشان
28	سپرلي
29	تورې زلفې
30	قلم د ذهن
31	هسکه ټيټه

- 33 سپيني اوبښکي
- 34 پښتانه
- 36 تصور داغيار
- 37 زندگي د ملنگانو
- 38 سبانه راځي
- 39 با ايمان ده
- 40 گران وطنه
- 42 شهیده
- 43 سوله
- 44 ترې پټېرم
- 45 ولاړې
- 46 دستار د معارف
- 47 کسوف
- 48 دُر دانه
- 50 انډوخر
- 51 حُسن د حسين
- 52 خسوف
- 53 ځمکه شوه شاړه
- 54 تنيري آسمان
- 55 خيالي نېتر
- 56 د زړه انځور
- 58 تابوت

60	د حُسن بن
61	سترقاقلان
62	مه ژاړه
63	طبيبه
64	د فتنو کړۍ
65	فساد
66	مات زړه
67	محصلين
68	نوبهار
70	تور توپان
71	بیرغونه
73	راډیوگانې
74	ډغري
75	شپېلۍ
76	د همکارۍ لاسونه
77	بشپړا مه وړه
78	سپين زړه
79	گرځم په هرکلي
81	کچه مار
82	په علم ودان
84	روژه
86	دهقانه

87	رہا اخلم
88	رنج د جہل
90	غمجن زہرہ
91	پہ ځمکہ کی
92	خوار ځپلی حقیقت
94	گل جہان
95	تقدیر
96	ناکس مطرب
97	علم
99	عینکی
100	لوی جنت دی
101	پہ جگو غرو
102	ښوونکیہ
103	کرکت
104	کډہ د هیلو
105	بی نمازہ
106	پہ ماتم وینم
107	حقوق د ټول بشر
108	د غره مني خبري
109	رشوت خوره
110	موري
111	تعصب

- 112..... تور لحد
- 114..... مړ له کاره شوې
- 115..... اختر
- 116..... وطن
- 117..... لوی سرونه
- 118..... ځوان یمه
- 119..... پښتون
- 120..... کونجي
- 123..... هوښیار وگړي
- 124..... دردونه
- 125..... مستي د ریحان
- 126..... درنه ځمه
- 128..... ای زما بیرغه
- 129..... معمی

شگوکې مزل

دغه کتاب چې په (شگوکې مزل) ښکلی او هنري نوم ور باندې اېښودل شوی، د ښاغلي عبدالهادي باور د شعرونو لومړۍ ټولګه ده چې د نوموړي یو شمېر شعري ټوټې او غزلونه یې په خپلو پاڼو کې را اخیستې دي. له ټولو څخه د مخه قدرمن باور صیب ته د دې ټولګې د بشپړولو او چاپ ته د برابرولو له امله مبارکي وایم. دغه اثر د پښتو ادب په ځلیدونکي آسمان کې یو داسې نوی ستوری دی چې د شوخو پلوشو په ورېښمینه ژبه د شعر او ادب له مینه والو سره د زړه خواله کوي. همدارنګه د ښاغلي باور صیب هڅې د قدر وړ ګڼم چې خپل تیت پرک شعرونه یې په یوه ټولګه کې را غونډ کړي او خپل ولس ته یې د خپلو لوړو هیلو او ارمانونو په جامه کې ډالۍ کړي دي. د دې اثر شعرونه چې هر یو ځانګړی عنوان لري، د ښاغلي باور صیب د فکر زیرنده دي چې د بل هر سوله پال او دردېدلي افغان شاعر په څېر یې په خپلو هنري لیکنو کې ګران افغانستان ته د سولې د راتګ ارمان کړی، په جګړه او تاوتریخوالي یې بد ویلي، روانې نادودې یې غندلي

او افغانان يې يووالي، ورورگلوۍ او د تعليم په زېور سمبال کېدو ته را بللي دي. له بلې خوا په دې کې شک نشته چې کابو څلوېښت کاله زموږ گران هېواد افغانستان د بې رحمه جگړو د اور په لمبو کې سوزي او د پرديو نظرياتو پر بنسټ له وړانکارو تحميلي جگړو او شخړو سره مخ دی. زما په اند د دې ټولو ناخوالو لومړۍ درجه مسووليت هغو پلورل شوو عناصرو او جنګي ډلو ته متوجه دی چې په افغانستان کې د سترې غميزې بنسټ اېښودونکي گڼل کېږي، لا هم خپلو شومو اعمالو ته تر مختلفو عنوانونو لاندې دوام ورکوي او زموږ وگړي يې له سترې بدبختۍ سره مخ کړي دي. په دويمه درجه کې زموږ عام ولس مسووليت لري چې ټول په گډه د سولې، يووالي، تعليم او پرمختګ تر چتر لاندې سره را ټول شي، جگړه مارو ته منفي ځواب ورکړي او خپل هېواد د روانو ستونزو، کړکو او بدبختيو له گرداب څخه د نجات ساحل ته و باسي. د دې خبرې يادونه ضروري ده چې په نړۍ کې هره ستونزه حل لري، د افغانستان ستونزه به هم هرو مرو حل کېږي او زموږ هېواد به له ورانيو څخه نجات مومي. نو

افغانان بايد روانه کښاله په داسې توگه حل کړي چې زموږ د وگړو يووالی، عزت او د هېواد نېکمرغي او هر اړخيز پرمختگ پکې خوندي وي. په دې لاره کې هر دردېدلی او کړېدلی افغان هڅه کوي چې خپل ولس ته د مينې، سولې، يووالي، تعليم او ورور کلوۍ پيغامونه ورسوي او افغانان د عامه پوهاوي له لارې د خپل هېواد آبادۍ او له روانو جگړو څخه د بيزارۍ په بهير کې د گډون لپاره و هڅوي. باور صيب چې په خپله شعري ټولگه کې کوم مطالب را غونډ کړي له هغو څخه په ډاگه څرگنديږي چې نوموړی د افغانستان د وگړو او ځوان کهول لپاره تعليم غواړي، سوله غواړي، د نظام اساسي اصلاح غواړي، له هر ډول فساد سره مبارزه غواړي، يووالی غواړي او د هېواد آبادي، ترقي او پرمختگ يې ستره موخه ده. د باور صيب په شعرونو کې داسې مطالب هم موندل کېږي چې د افغانانو صفت پکې شوی دی چې دا ښه کار دی ځکه موږ په خپله ټولنه کې هرو مرو داسې کلالي خلک لرو چې په حسنه صفاتو سمبال دي او بايد د ښو يادونه يې و شي. زما په نظر زموږ د ټولنې شاعران او ليکوالان بايد د ټولنې د

روانو واقعیتونو په هینداره کې د خپل ولس د ښو او بدو یادونه وکړي، په دې برخه کې موازنه و ساتي. زما په اند اوسنی عصر د علم، پوهې، هنر، تخنیک او ټکنالوجۍ عصر دی او هغه ولسونه عزتمن، خوشحاله، نېکمرغه، درانه، مېړني او په خپل ځان بسيا دي چې پیاوړي سیاسي نظامونه لري، د سولې تر زرین چتر لاندې ژوند کوي، کلک یووالی لري، د پردیو د دسیسو ښکار نه ګرځي او د زمانې له غوښتنو سره سم یې خپل هېوادونه په سوله سمبال کړي دي. کاشکي افغانان په عمومي توګه داسې صفات خپل کړي چې د زمانې له غوښتنو او واقعیتونو سره سم خپل هېواد د نړۍ د پرمختګ په کاروان کې د سیالانو سیال کړي. د دې کتاب د شعر د هنري او ادبي برخې په جوړښت کې ما خپل نیمګړي نظریات له ګران باور صیب سره څو څو ځلې په ځانګړې توګه شریک کړي دي او د خپل توان په اندازه مې د کتاب د منځپانګې د سمون او اشتباهاتو د مخنیوي په هکله له نوموړي سره مشترک کار کړی دی. نو نه غواړم چې د دې ټولګې په ادبي او هنري اړخ زیاتې خبرې وکړم خو قدرمن لیکوال ته مې مشوره دا ده

چې په دې ټولګه کې د چاپ لپاره يوازې هغه شعري ټوټې خوښې کړي
چې په غوره توګه چاپ شوې او په ادبي ټول برابرې وي. زه خپلو
خبرو ته په همدې ځای کې د پای ټکی ږدم، د لوی خدای (ج) له دربار
څخه ښاغلي باور صيب ته د لا زياتو او خوږو غزلونو د ليکلو توفيق
غواړم او ګران لوستونکي په مينه، مينه د دې اثر د شعرونو لوستلو ته
راټولم.

مننه

کل آغا احمدي وردګ

۱۳۹۶ کابل، افغانستان

سريزه

احساس خيالونه په لوبېدا راولي
ژوندون ولس ته مينه صفا راولي

مسکا د ښکلو شونډو په مينه مينه
گل ته مينه زړه کې، د بورا راولي

دا چې هر انسان د احساساتو او جذباتو ځانگړې دنيا لري او کله چې د وخت او جامعې د ښکلاوو او بدرنگه تبجنو حالاتو او زېږگيو مجموعه د سره شفق تر سيوري لاندې ننداره کوي نو د احساساتو او جذباتو دنيا ئې متاثره کېږي انسان مجبورېږي چې د دغو احساساتو او جذباتو د خيالي دنيا په سمندر کې لاهو شي. د ښکلاوو او بدرنگيو څخه ښکلې او بدرنگه خښتې را ټولې او د بدرنگه خښتو په تر پښو لاندې کولو سره د قلم هسک معمار ته يوه يوه ښکلې خښته په خيالي کوټو د خولو په تويولو او زيار وېستلو سره دسوزنده لمر د وړانگو لاندې په پوره متانت، صبر او زغم سره لاس کې ورکړي او د دېوالچي د غښتلي اومضبوط مټ په ذريعه د هيلو يوه مرغوبه، دنگه او ښکلې ماڼۍ جوړه کړي اودغې د هيلو ماڼۍ ته د رسېدو لپاره سخت، پېچلی، ستونزمن او د کړاو نه ډک مزل ووهي ترڅو د خپلو هيلو د ماڼۍ ور په احتياط او خوښۍ پرانيزي. د هيلو ماڼۍ ته درسېدو په لار کې ما هم خپل نيمگړی مزل (شکو کې مزل) د پخوانيو لارويانو په پله پيل کړ هيله ده چې د علم او ادب د مينه والو د توجه وړ وگرځي

او څه نا څه ادبي تنده ئې پرې ماته شي. او زمونږ ځوانان نور هم دېته وهڅيري چې د مزونو د ادامې بهير ته د همت ملا وتړي او خپل قدمونه د هيلو د ايوان په لور ګرځندي ګرې ترڅو خپلې جامعې ته د خدمت جوګه شي او د جامعې او ټولنې د حالاتو د سم سمکي، سولې، عدالت او پرمختګ زمينې د برابرولو او مهيا کولو د انعکاس يوه سپېڅلې او صفا هېنداره جوړ شي، او د نوي نسل د فکري، اخلاقي، اجتماعي ودې، پرمختګ او اصلاح موخې ته د رسېدو په لاره کې کوټلي، رغنده او مثبت ګامونه واخلي، او دا مظلوم ولس د الله (ج) په فضل او کرم د علم او پوهې په تدبير او برکت د بدبختيو، ناخوالو او ګراونو له کشفو او ناولو منکولو نه خلاص کړي او د دې ماڼۍ د شنو ونو او ګلانو د يخ سيوري لاندې خپل ښېرازه ژوند د شنه آسمان په پرانيستې آزاده هوا کې د زرین لمر په روښانه پلوشو کې په آرام او راحت سره پيل کړي او په آسوده خاطر نفس وباسي او د ژوندانه او طبيعت له ښکلاوو څخه خوند او لذت واخلي.

په پای کې د ښاغلي گل آغا (احمدي) صيب نه چې د علم او ادب په آسمان يو روڼ او ځلانده ستوری ده او ددې شعري ټولګې په اړوند ئې ما ته ښکلې ښکلې مشورې راکړي، په ترتيب او تنظيم کې يې راسره پوره پوره همکاري او مرسته کړې او نظريې پرې ليکلې ده، او هم زما د دفتر له ځينو همکارانو څخه چې اکثره وخت ئې ما ته د دې شعري ټولګې په ليکلو کې تشويقي مشورې راکړي د زړه له تله مننه کوم. همدا رنگه د آغلې بي بي اجانۍ حوا (عزيزي) نه چې اصلاً

د میدان وردگو ولایت د نرخ ولسوالۍ په یوه متدینه او روڼ انده کورنۍ کې زیږېدلې او اوس مهال د آسټرالیا هېواد د ملبورن په ښار کې د هجرت شپې سبا کوي او د دې شعري مجموعې مالي لگښت ئې په غاړه اخیستی او هم ئې زمونږ زیاتو بېوزلو هېوادوالو ته وخت ناوخت د مرستې لاس ورکړی زیات مندوی یم او د پاک الله (ج) نه ورته د اوږد عمر، اجر او ثواب غوښتنه کوم.

په درنښت
عبدالهادي (باور)
میدان ښار

حمد

ژاړي، زاري کوي دا ځمکه، آسمان
دا کاینات، غرونه، ډاگونه پرېشان

ټول موجودات کوي د عجز اقرار
ټول امن غواړي له خالق سبحان

ستا سلطنت يې قبول کړی په سر
حیران، حیران دي د نړۍ پاچاهان

ستا په ثنا کې د مومن مشغولا
ته يې موجود په هر مکان، لا مکان

هر څه دي ستا په امر لویه خدایه (ج)
چلېږي ستا په اراده او فرمان

ستا په اورښت دی د ژوند راز تېلی
ځمکه ژوندی کاکتره کتره باران

مړه کلبوټه تر سپینو واورو لاندې
پسته وړمه يې د بهار کړي خندان

خانگي رنگيني په گلونو شي ستا
تري باسي خو رنگه مېوي په بڼه شان

باوره شمېره نعمتونه د خداي (ج)
ورته پرانيزه دواړه سترگي، چشمان

نعت

په نبيا نوکي چي گل يي، هغه ته يي
د مومن په زړه چي تل يي، هغه ته يي

د ترورمي په آسمان له ورايه ښکاري
هغه ستوري چي خل بل يي، هغه ته يي

لوړ مقام دي انسانيت ته ډالي کړي
چي غمخور د پردو، خپل يي، هغه ته يي

په جهان سپين تور، تور سپين نشي منلي
سپين، تور ته چي په منل يي، هغه ته يي

گوزار پري د حق غېشي و باطل ته
چي معمار د دي مورچل يي، هغه ته يي

د کاروان سردار بل نشته په نړۍ کې
که سردار په جهان گل يي، هغه ته يي

د کفارو شوم پلانونه دي رسوا کړل
چي د سپينو زړو منزل يي، هغه ته يي

د باور د خوږويانو په نړۍ کې
ټينگ د زړه چي په منگول يي، هغه ته يي

د مينې وفا

احساس خيالونه په لوبېدا راولي
ژوندون ولس ته مينه صفا راولي

مسکا د ښکلوشونډو په مينه مينه
گل ته مينه زړه کې، د بورا راولي

پتنگان لمرکي ډېوې ليدلې نه شي
سترگو ته توره تياره رڼا راولي

دا پانه، پانه غزل له الم نه ډک
زړه د پژمان بلبل په غوغا راولي

هغه چې ښکېل شوه په دام د ښامار زلفو
هاله رها مومي چې موسیٰ راولي

چې پاڅي کله، له قبره نوي خيالات
دا زاړه قبر ته مسيحا راولي

باوره! پروانې په شمعې کړ ګوزار
په سرو لمبود مينې وفا راولي

سترافغان

استوگن دام البلاد یمه ما وپېژنه
گرم سنگرد لوی جهاد یمه ما وپېژنه

ما په گوندو کړل سکندر او مغول
زه د خوشحال بابا اولاد یمه ما وپېژنه

زه هرکلی کومه مرگ ته د خوښۍ په لېمو
د غیرتونو لوی هېواد یمه ما وپېژنه

د غلامۍ حلقې مې نه دي اچولي و پښوته
زه توره، ډال یمه، آزاد یمه ما وپېژنه

ما ته به نه گوري رقیبه په خیرنو سترگو
په ننګ، ناموس ولاړ شمشاد یمه ما وپېژنه

زه مضبوط کېرمه غلیمه ټکولو باندي
خصلت کې کلک لکه فولاد یمه ما وپېژنه

د یرغلگرو په سر ما دی لگولی ناتار
زه په تاریخ د ویاړ کې یاد یمه ما وپېژنه

که پښتون يم که هزاره يم که تاجک باوره
د ستر افغان په نوم آباد يمه ما وپېژنه

پښتني نجلۍ

مه کړه له اسلام پرته نور کيسې نجلۍ
پت او عزت کې اوسه پښتني نجلۍ

ښه ښه د عزت د توکمونو وي
ستا په عزت به وياړي پرگنې نجلۍ

ټول ځان دې په حجاب سره ملبس کړه
کله چې له خپل کوره تې وتې نجلۍ

تاته چې په سترونو کې منظوره وي
عزت کې سرلوړې شه مېلمنې نجلۍ

په اسلام کې د درنو حقوقو پېغلې
د غربي حقو مه کوه دعوي نجلۍ

انساني ژوند ته څه قدر په کې نشته
کورنۍ پکې وړانيزي درنې نجلۍ

د اسلام په دايره کې خورې خورې
علم فرض په انسان دی مومني نجلۍ

د ماللي په څېر اوسه غيرتمني
سنگر ساقه د حق، مدافعي نجلۍ

مكلفه يې خورکۍ په زده کړو باندې
مور، پلار دې هلې ځلې کړي رڼې نجلۍ

د دارينو سود به هاله شي باوره!
په ښه تعليم چې شي سمبال ټولې نجلۍ

زړه کې د آسیا

افغانان زړه کې د آسیا لري خای
مېلمانه پالي په ډوډۍ او په چای

تود هرکلی یې کړي په سترگو، لېمو
چې ترې رخصت شي ورته وایي بای بای

یرغلگریې پرځولې په نره
ور پېښ شوی دی عذاب په ګل او لای

تېښتېدلی د همت له دیاره
لا تر اوسه یې نارې دي چې وای وای

چې تاریخ تېر ته نه ګوري باوره!
معلومات به یې سطحي وي او بې پای

آزار مه وړه

آزار مه وړه ګلالیه له مور مور
وېره وکړه د مختور له هره توره

له غفلته به سودمن څوک کله نه شي
خدای (ج) دې ساته د نادان د زور له زوره

نر زمری خوماتول په چوپه خوله کا
بد شغال خلک خبر کا لور د لوره

پوروړی چې عادت وي پور به ورکړي
ځان ساته د نادیده د پور له پوره

چې نه علم، نه تقوا وي هغه چم کې
د نفاق غړي لکېري کور له کوره

عاطفه د قرابت چې په کې نه وه
دښمني وي هغه ځای کې ورور له وروره

يو څو ټکي خو باور درته بيان کړل
ښه آگاه شه، ځان خبر کړه نور له نوره

آسمانه

مست شه آسمانه، کړه بارانونه
هر خوا زرغون کړه شنه، شنه فصلونه

ښکته کړه مینه په بارانونو
ساره، ساره کړه، دا سره اوړونه

زموږ حالت دی آسمانه داسې
نشته پوښتنه، نه تپوسونه

يو تن کلگون دی د وینو رنگ کي
بل کړي په وینو تجار تونه

څوک د غمــــــــــــــــونو په ژړا، ژړي
څوک له خوشۍ پردي رنگين خالونه

ځينې تباه شول هستي يې لاره
ځينو لوټ کړي پردي مالونه

چا نذرانه کړ ژوندون سبحان ته
څوک جهنم کي وهي تالونه

د چا واده وي عصري هوټل کې
د چا بمبار شوه وراوې، ودونه

دلته اسلام تش په يوه نوم دی
دلته نفاق دی، دلته جنگونه

باوره! څنگه به بقا مومو
چې دا مو ژوند وي، دا حالتونه

بل ته کړې سمې

بل ته کړې سمې خپله په شا شوې
څنگه داعي شوې، څنگه ملا شوې

قول، عمل خو لازم، ملزوم دي
ته به عمله، ته به برملا شوې

څه به اصلاح شي داسې چارواکي
ته چې په بدو ښه مبتلا شوې

مفسدين وايي فساد روان دی
څه رسوايي شوه، څه د خندا شوې

باوره قول او عمل ګوره
دا ستا خبرې رښتيا، رښتيا شوې

بوره مور

په هريو کور کې بوره مور له دې ماتمه ژاړي
بس د جګړو، بس د وژلو له ستمه ژاړي

زخمي زړګی يې ټکور نه شو د خوښۍ په شېبو
سوله يې ورکه ده طبيبه له مرهمه ژاړي

نه يې علاج، نه يې درمل، نه يې تسل شوی دی
له بې تاثيره تعویذونو او له دمه ژاړي

د ګلابونو په رنگ، رنگ زامن يې ګورته ولاړل
د تور ښامار د ګوزارونو او لږمه ژاړي

خدايه (ج) دا څرنګه دنيا دې ګړه وموړ ته پېرزو
يوپه چرچوکې، بل د خپل عزيز له غمه ژاړي

چې په خوړوکې يې ترخه زهر، زقوم ورکړي
موړ خوباوړه د ساحر طبيب له چمه ژاړي

بې له مشره

بې له مشره که ټولنه، قام او کورشي
ټول وګړي يې غمجن يا وريت په اورشي

لکه خښتې چې ګرې وي په دېوال کې
خود به داسې دېوالونه رانسکورشي

څوک چې قدر، عزت نه کا د خپل مشر
خوار به په ژوندون وي پورته به پرې نورشي

بد نصيب به يې په خوله د پشی کې ورکا
چې مرغی اخته په جنگ او په پښورشي

ځيني مل شي د غاصبو ظالمانو
په خوشپو کي بيا خاوند د زر او زور شي

څوک چي خپله گټه وړاندې له بل بولي
تربنه جوړ به غټ خاين او رشوت خور شي

د عبرت اصل په کار دی په ژوندون کي
خدای (ج) ته وړاندې خاينان به ټول مختور شي

چي خپل سود گوري د نورو په خوښۍ کي
آفرين دي د باور، په پلار او مور شي

ايمان

ايمان چي له ماوت اخي ولي ولي؟
چي په ظلم، ناروا ځي ولي، ولي؟

جنگ جگړه کول خو کار د ظالمانو
ناحق جنگ ته چي بيا، بيا ځي ولي ولي؟

حق ترې پاتې د شيطان يې وي منلې
ټوپکمار په قصد د غلا ځي ولې ولې؟

ملگري او آشنایي شوه تر مطلبه
خپل ملگری چې په شا ځي ولې، ولې؟

د اېمان او عقیدې رنگ يې پیکه کړ
صداقت زموږ له خوا ځي ولې ولې؟

د نېکانو مشوره ورسره نشته
په ناقص فکر خطا ځي ولې ولې؟

په وينا د فاسقانو به عمل کړي
بې تاثیر به وينا ځي ولې ولې؟

د دې عصر ملگریا کې خونده نشته
باور یار مې یک تنها ځي ولې ولې؟

وطنه

مین پښتون دی په تا
زېبا وطنه زېبا

ته مویې مېنه او کور
ته موزرگی او ټکور

ته دنگ دنگ غرونه لري
ډک ډک سیندونه لري

آسمان کې ورېځې باران
پرې زرغون کيږي میدان

ستره هوا لري ته
خيالي فضالري ته

لمر دې څه شغلې لري
ښکلې پلوشې لري

شني دې درې هېواده
خوږې مېوې هېواده

ماليار باغونه لري
خواره تاكونه لري

مېوې دي ستا نامدارې
مېې دي ستا خالدارې

مرغان آواز کوي ستا
بازان پرواز کوي ستا

شنه څړځايونه لري
څاروي، مالونه لري

ته بڼايسته په گل يې
ته آراسته په گل يې

باور دې غواړي آباد
افغانستان په زړه ښاد

همت لرو

مور پښتانه يو بې پښتو چېرې بل کار نه کوو
همت لرو، په نامردۍ د چا آزار نه کوو

وطن مو شمعۀ مور يې واړه پتنگان يو ګله
په لمبو سوي، د غليم له اور نه ډار نه کوو

مور د بري تصميم نيولی شو، بريمن يوروان
پروا په دې لار کې د هېڅ غليم، اغيار نه کوو

مور يو سر لوري د پوهنې او د سولې لار کې
مور پرمختګ غواړو، ټوپکو باندې وار نه کوو

مور په پښتو سره را نيسو د ښکلاوو خانګې
مور ښوونځيو ته په تلو کې انتظار نه کوو

مور به پر مټ د خپلو هڅو وړاندې درومو درومو
مور به پروا په دغه لار کې د ښامار نه کوو

د ګاونډي حقه حقوق ورته پوره ورکوو
مور خو غرض د چا په کور او په دېوانه کوو

مور د بري لار ته باوره په اغزو مزل کړو
مينه د گل کوو، پروا د هېڅ يو څار نه کوو

کهکشان

پاس په آسمان کې څه کهکشانونه دي
دا ستوري يې واړه، رڼه مېخونه دي

د آسمان لمنه ډکه په ستورو ده
د نڅاوو جهان، ورا او ودونه دي

لکه په غاړه چې لیلی هارواچوي
د ملغلرو په چم، امېلونه دي

ساته افغان یاره د امیدو ښکلا
ډک له ښکلا د ژوندون امیدونه دي

باوره ګوره نظام د رب (ج) سپېڅلی
چې له حکمته ډک یې څه کارونه دي

سپرلي

په بن کې مو خندا کړې سره ګلونه د سپرلي
اچولي دي بـورا اتـنـوـنـه د سپرلي

شنه، زرغون کتل دي هره خوا په هره سیمه
زېبا، زېبا ښکاريږي شنه مخونه د سپرلي

سپېره ډاګونه فرش شول د ګلونو په سینګار
آسمان پرې را خواره کړه بارانونه د سپرلي

مشاطې شوي سمسوري د ګلونو په نګار
په زلفويي خواره شول شنه شالونه د سپرلي

د نجونو وړبلونه په ګلو مالامال شول
ګودرته بیا روان شول کتارونه د سپرلي

د بلبل نغمو خمار کړه د ګلزار رنگونه
پستې، پستې ورمې دي آوازونه د سپرلي

غرد شپېلۍ پورته شو په دښته او دمن کې
شپونکي په مخه کړي دي مالونه د سپرلي

عاشق په مينه کي معشوقې ته کړي رازونه
بښايست، بښايست جانان دی جهانونه د سپرلي

سپيره خزان تېر شوی باوره په محل کي
د خدای (ج) په شکر ښکل کړه ديدنونه د سپرلي

توري زلفي

په سپين مخ دې چې توري زلفي راتللي
غم زما په تندي خاوري اړولي

زه هغه وخت آگاه شوم چې زمانه يې
چې شانه زلفي دې شاته واچولي

ستا د زلفو په تار بند زما زړگی دی
بيا به کله راستنه شي نازولي

هر يو گل د اننگوله رنگه رنگ شو
چې د گلو په باغونو گرځېدلي

خدای (ج) خبر چي زما غم به درسره وي
دا خبري مي زړگي راته ويلې

د بېلتون په اور به سوزمه ترکله؟
دېر ارمان دی ما په سترگونه ليدلې

د وصال په فلک پرک وهه برېښنا شه
بېلتانه د باور سترگي ژړولې

قلم د ذهن

د ښکلا په وطن پېښي چي دا جنجال شو
د قلم نوک مي فعاله باکمال شو

په زانگو د سولې و زنګېدل توري
هر غزل مي لکه وړانګه د هلال شو

لوپټه مي د مزار په سر بيرغ کړئ
يار وطن باندي چي تېر له سراو مال شو

د گورگين سلامتې غواړه رقيبېه
ميرويس خان نيکه سمبال په توره، ډال شو

دوه زولنې د غلامۍ يې دي شکولې
بريالۍ په سختو ستونزو کې بلال شو

د باور قلم به ولې نه چليري
په تاثير کې لکه توره د خوشحال شو

هسکه ټيټه

په غټو غټو سترگو چې کتل کاندې
د نړۍ ټول رازونه په منگول کاندې

چې سمبال جانان د پوهې په ځواک نه وي
افتخار په پيکي او په وربل کاندې

چې مطلب يې غوڅول د تيارو نه وي
شمعه څله په توره شپه سپېل کاندې

تیر، کمان خو هسې نښه ویشتی نشي
لکه غېشی د نظر چې ویشتل کاندي

هسکه، ټیټه چې ونه ويني په مخکې
ها بېړۍ به ډوبه په اوبو تل کاندي

چې د نیم بسمل په دود شي تر پښو لاندې
بد ملخ په کلونو کې دانگل کاندي

چې د سود په خاطر وژني نفسونه
د بشر له حد وتی چې وژل کاندي

عقیده وي د سوچه مومن راسخه
د دین په مستقیمه لاره تلل کاندي

د رقیب جادو ته پام وکړئ ملګرو
چې غلیم راته په خبرو خپل کاندي

په سلګونو مشکلاتو ګرفتار دي
چې ژوند څوک په کوڅو کې د کابل کاندي

د پښتون په کور ناتار دی نن باوره
ځکه، ځکه خو آسمان پرې ژړل کاندې

سپینې اوبښکې

په مخ تويې سپینې اوبښکې بې اختیاره شوې
ستا خبرې چې وصال کې له انکاره شوې

دا سور سالدې د توپان په خوله کې ورکړ
په ځنگل د تورو زلفو کې حصاره شوې

دا بې حجابې مخ کتې نه شم جانانه
که یې کورم دواړه سترگې گنهکاره شوې

حیاداره پښتنه غورځي په تیارو کې
رڼا گانې منحصرې تر اغیاره شوې

د لمر څرک په انتظار کوره سره شفق ته
قافلې مورا روانې په دې لاره شوې

د غرور ماني رالوېدونکې ده دلبره
خوښ شوم دا چې خپل باور ته وفاداره شوې

پښتانه

په نفاق سوي پښتانه دي لکه زه
هرځای د تن په وینو سره دي لکه زه

د بېلتون په لار دامونه ږدي یو بل ته
د وحدت له لارې کاره دي لکه زه

د مردانو زړه چولۍ نامردانو
په المونو کې وراسته دي لکه زه

خواخوږي همدري نشته یو تر بله
په تش خبرو کې خواږه دي لکه زه

د تنکو زلمو په حال مو خوا بدیري
چې په عمرو نو کې شپېته دي لکه زه

ناداني ده د عالم مقام لوېدلی
له هر مقام په پرېواته دي لکه زه

د تاريخ په آينه کې نظر نشته
د غفلت په خوبو ویده دي لکه زه

په ويجاړ وطن کې بل دي سره اوږونه
د پردو په غېږ کې پراته دي لکه زه

که د علم ډېوې بلې کړي په کور کې
هاله آسمان ته په خاته دي لکه زه

چې یو بل ته کړي د مینې لاس تر غاړه
باور وکړئ، بیا نو درانه دي لکه زه

تصور د اغيار

تصور د اغيار نه دی د منلو
مست بلبل دی چا شرلی له سرو گلو؟

د مور مېرې دود خپل کړی رقيبانو
هسي شوم دود به يې بېل نه کړي ترخپلو

که پردي مرغان کړي دلته پروازونه
شاهينان يې نيسي تل په سرو منگولو

تورو تيارو کې هغه پتنگان سوځي
چې وي مين د شمعي د بلولو

د باور په نظر ډېر داسې کسان شته
چې غلامي کړي راز يې نه دی د ويلو

زندګي د ملنګانو

مه ګوه مسخري په زندګي د ملنګانو
و ګوره په کچکول کې پادشاهي د ملنګانو

د دنيا په مال، متاع يې غرض نشته دلبره
د يقين په تار تړلې وروړي د ملنګانو

په مينه د رحمن يې سر، صورت دی سپره ګری
مقیمه په زیارت کې وي شېخي د ملنګانو

په تشو، تشو لپو کې آسمان شي لېرولی
اخته مه شي جانانه په بدې د ملنګانو

له بخت سره به ګور ته ځي خوشحاله هغه یارمې
چې پرانیستلو وړ ورته ګونجي د ملنګانو

د زړه ګور به يې صاف وي له ناولي خس، خاشاکه
که بل يې خپل چراغ ګر په تيلي د ملنګانو

که رښتیا د تودې مینې طلبګاره يې آشنا
نومست شه اې باوره! په دوهي د ملنګانو

سبانه راځي

خوره تياره ده دلته خدايه (ج) سبانه راځي
دېوه خاموشه شوله کور ته رڼانه راځي

ماتم په ونو کې دی د ځانگو څرک نه لگي
د بلبلانو آواز صفا صفانه راځي

د خزان باد رږوي، رنگين گلونه د بڼې
غوټی د سرو کلو زموږ په خندا نه راځي

مجنون مزل کې دی، تېرو اغزو د پاسه
سترگې يې دواړې ږنډې ورته لیلی نه راځي

ګلاب، ګلاب وزرو نه شول په اغزو کې سوري
د بوراګانو ټولګي بيا په نځانه راځي

د قربانيو لړۍ شوې تر ښارونو اوږدې
د ارمانونو جنډۍ په رېښه راځي

مظلوم باور آشنا مې د غم په مخکې ولاړ
افغان ولس ته خدايه (ج) د څرک آشنا نه راځي

با ایمانه ده

توییې شوه، توییېري دغه وینه با ایمانه ده
خاوره د افغان ده بنایسته له درست جهانې ده

مور په خپله خاوره هسک پامیر او لوی کوربت لرو
بکلي په سپین غر او هندوکش باندې ودانه ده

مور له قربانیو، سربسندنو وېره نه کوو
دا خاوره قدم په قدم هر افغان ته کرانه ده

مور دی پرزولی هر بریدگر او یرغلگر دلته
تللی، نیمه خوا دی او دنیا ورپسې ورانه ده

دلته د اسلام او د اېمان ستنې ودانې دي
دلته د اسلام طریقه ډېره مهربانه ده

چا چې د دې خاورې په کوټرو گوزار کړی دی
بیا خو نو باوره دا صیاد خپله پنبېمانه ده

گران وطنه

ته لیلی یې، ته گلشن ته گلستان یې
ته مومینه، ته بیاست، ته مو اېمان یې

خوړ نسیم دې په وړمو، وړمو چلیږي
ته نیمروز، ته میمنه او ته پغمان یې

د ښکلا ساری دې نشته ټول جهان کې
ته پکتیا، ته مې پارون، ته بدخشان یې

ستا بازاران کړي پروازونه په دې څوکو
شنه فصلونه، ډک سیندونه د سبحان یې

ستا مڼې په ټول جهان کې دي نامدارې
ته لوگر، ته مې وردگ، ته مې میدان یې

تر دې ښکلو او سوترو باغونو څار شم
ته لغمان، ته مې فراه، ته مې بامیان یې

ستا انار دي خدای (ج) په خپل حکمت جوړ کړي
ته تگاب، ته کندهار، ته مې دامان یې

ستا انگور خوپه خورنگه بښایسته دي
ته غزني، ته مې هرات، ته مې پروان يې

ستا مېړانه په جهان، جهان ياديري
ته ميرويس، ته محمود او ته احمد خان يې

ستا بازان له پښتنو کوي پوښتنه
ته شاهين د هسکو څوکو، لوړ آسمان يې

ستا وگړي د واحد افغان په نوم دي
ته مې خوست، ته مې هلمند، ته مې واخان يې

ستا تاريخ د حماسو داستان ليکلی
ته زماله مينې جوړ افغانستان يې

خپل باور به دې د سر په قېمت ساتي
ته يې مېنه، ته يې ژوند، ته يې جانان يې

شهیده

ته ولاړې، شهید شوې ځي لا نور شهیده
څنگه ځوانیمرګ شولې غمخور شهیده

ستا په جدایی مې اوبکې تويې شولې
اخلم له غلیم څخه دې پور شهیده

ته د ښکلو زمره په څېر کامران شولې
ستا د ښمنان د لته شول نسکور شهیده

ته له کراماتو او ښکیو نه ډک
ته به شې شفیع د پلار او مور شهیده

تا خوله خپل وطن نه دفاع کړې ده
خدای (ج) دې ښایسته کړه نوی کور شهیده

وینه به ستا و ټوکي غونچه کلونه
تا ته دعا کاندې مور او خور شهیده

زما باور دا دی چې آخر رڼا شته
تل به تیاره نه وي زموږ ورور شهیده

سوله

ټوکېدلې خوشالۍ وي تل په سوله
غوڅې شوې تربگنۍ وي تل په سوله

د جگړې طبيعت ټوله بدمرغي ده
تودې مينې، ورورگلوۍ وي تل په سوله

د ظالم نگرۍ توديرې په جگړو کې
پالل شوې نېکمرغۍ وي تل په سوله

په جگړو کې د سرونو لوبه کيږي
غوړېدلې شتمنۍ وي تل په سوله

بربادي او هلاکت وي په جگړو کې
را روانې کاميابۍ وي تل په سوله

په ټوپک د پرمختګ ستني نړيږي
ښه پېشرفت او ترقۍ وي تل په سوله

جگړه باسي انسانان له علم وپوهې
له جهان سره سيالۍ وي تل په سوله

په جگړه کې اې باوره! خوښي نشته
امن، روغه او خوښۍ وي تل په سوله

تري پتېرم

ټوله شپه گرځم راگرځم په سهار کې تري پتېرم
زه له لمر څخه شرمېرم په يوغار کې تري پتېرم

فرمايش د ملا ډېر دی زه وزگار، وزگار عامي يم
زما وس ورسره نشته په خپل وار کې تري پتېرم

پل يې واخيست زما کور ته او د غله گمان يې کړی
په کوټه کې ورته ښکارم، په چنار کې تري پتېرم

د مظلوم په خولو، وينويې گټلې خپل قلنگ دی
له بادار څخه ډارېرم، په خپل کار کې تري پتېرم

په ليدلو د جابر مې سترگې دواړې شي زهيرې
چې په مخه کله راشي نو په لار کې تري پتېرم

دا قرضدار به مې نو څنگه کړي پيدا باوره ياره
په کوڅو کې غلې گرځم او په ښار کې ترې پټېږم

ولاړې

ته مصدر د خدمت، کار وې رانه ولاړې
د مظلوم په غم بېمار وې رانه ولاړې

دا دوي سترگې غړومه بې ديداره
ته مې هيله د ديدار وې رانه ولاړې

د فطرت د خصلتونو په لوی بڼې کې
په کلونو کې نگار وې رانه ولاړې

ستر ښامار د زړې بودی ټک په زړه درکړ
د ځوانۍ شپې دې په شمار وې رانه ولاړې

په خزان وهلو سترگو، گورې ماته
د تنکو غوټو بهار وې رانه ولاړې

باور سخت دی دردېدلی ای ثاقبه!
د پرون ورځې سالار وې رانه ولاړې

دستار د معارف

چې خبر نه وي مخلوقه څوک په کار د معارف
ورته مه ږدئ په ککره لوی دستار د معارف

چې یو ګام اخیستی دا ښاغلی نشي مخ وړاندې
ور په غاړه کله مه کړئ ښکلی هار د معارف

چې را پورته د ولس له منځه نه وي ملګرو
تېرېدلی کله نه شي په دا لار د معارف

ښایسته بدلون هر څوک قبلوي په خپلو سترګو
خو بد رنگ سپری به پرې کړي نازک تار د معارف

لاس نیسه سوداګره د پوهنې له خرڅلاوه
له سیاست ځینې جدا کړئ شین بهار د معارف

افغاني ټولنه غواړي د پوهې سمه بڼه
حساسيت کله روا دی نور په ښار د معارف

نېک تصميم خپله نيسه اې د لويې کړسې واله
حقيقت ورته اظهار کړه په شعار د معارف

که سمبال دغه نظام کړو د کادر په راتلو
مور به و سپړو باوره گل په خار د معارف

کسوف

چې سپوږمۍ راشي تر منځه دا د ځمکې او د لمر
ټول په يو مستقيم خط شي، يو مسير شي برابر

سپوږمۍ ځمکې ته شي لوی خنډ د لمر د شغلو مخکې
تياره شي توره خوره، ترورمۍ را لېږي نظر

جغرافيه داسې وايي اې د زړه سره دا واوره
کسوف کله پوره شي کله، يا يې نيم شي سفر

کسوف د (ک) په حرف يعني په (کلان) پيل شوی
ځکه چې لمر ډېر کلان دی نسبت په ښکلي قمر

فرق د کسوف او خسوف واضح په دې کلام شولو
سلام، سلام دی باوره چې دې بيان کړ بهتر

دُر دانه

سود يې چې ورسيري تر پردو خپلو
ارزي داسې ښکلي لاس په ښکلولو

په پليته جوسه شني وي کرغېړني
هغه وړی چې هېڅ نه وي د اوبدلو

دُر دانه خود زړگي په سرسوری وي
کنه نه وي پکې تار د اچولو

ورکوزېره داسې غار او يا کوهي ته
چې لار ولري د بېرته راختلو

چې بيا وروسته تر ويلو پښېمان نشي
هغه وايه چې وي وړ د اورېدلو

اورده ږيره کړه وړه خو عمل سم کړه
بې عمله ږيره وړ وي د خبرېلو

د نادان د نادانۍ نښه خو داده
داسې وايي چې وړ نه وي د ويلو

دانه مه خوره د فاسق له دام خانې نه
وړی ښه يې په پرواز د الوتلو

د شکست زړونو ټوټې کړه بيا راټولې
لاس په کار شه د دې زړو د رغولو

پليتيوکې که خس او يا خاشاک وي
خود هغه ډېران دی وړ د سوزولو

د نېستۍ اوبه وي داسې لکه وينې
خوره مينه دا اوبه کړي د وينځلو

خپل ویل او عمل دواړه سره یو کړه
ای باوره! چې منظور شي د منلو

اندوخر

چې سپین پاته او تور خوشې وای په غرو
لور په لور به اندوخر وای بس د خرو

ننـداره د ســـــرکـښو وای روانه
را ټول شوي وای دا خـره له شنو درو

هنګېدل، غورځېدل په کابو، بوټو
جنګېدلی په لغتو، په سرو

د ځنګل لور یې منډه وای اخیستي
ور پېښ شوي وای په ښکار کې د زمرو

خړه وای تللي زمریان وای پاتې شوي
حارسان وای د دې دښتو او میرو

مددگار د ښو چارو وای باوره
د ښمنان يې ښکارولی په خړو

حُسن د حسين

حُسن د حسين خو حوصله ماتوي
سل که توبه گار شي نو توبه ماتوي

بي حسابته ثمر چيري چي امبار شي
ښاخ مات شي د ونې او تنه ماتوي

ملال زړه د ښايسته مخ وکتوته
تصوير و باسي کلکه آينه ماتوي

له غفلته يا علتته چي شي بنده
غل د کور تړلي دروازه ماتوي

چي کړه وړه يې انسانيت ته ورته نه وي
دا کړه د انسان ښکلي خبره ماتوي

په حيا او په ايمان چې سمبال نه وي
وعده کړي باوره بيا وعده ماتوي

خسوف

ځمکه چې راشي د لمر او سپوږمۍ تر ميان
په يوه مستقيمه ليکه همزمان

ځمکه د لمر شغلې نه پرېږدي سپوږمۍ ته
تياره سپوږمۍ بې لمره کله شي تابان

نوبيا وايو چې خسوف دی واقع شوی
په نيمه مياشت کې توره سپوږمۍ شي گويان

خسوف په (خ) يعني په (خورد) شروع شوی
سپوږمۍ وره ده نظر لمر ته په آسمان

چې د خسوف په هکله نه شو اشتباه
باور په دې موخه دا مطلب کړ بيان

خُمکه شوه شاړه

خُمکه شوه شاړه لاليه، شنه فصلونه پکې نشته
سېلابونو ده نيولې، صاف سيندونه پکې نشته

تېزابي اوبو مو ونې کړلې ټولې راخوړ منې
خانکې وچې شوې سړيه چې گلونه پکې نشته

تور زاغان دي را ټول شوي په دې وچو، وچو خانگو
د بلبلو غزلونه، آوازونه پکې نشته

مستي نه کا سړې هوسۍ مو په غرونو او رغونو کې
گلان ټول دي رژېدلي ښه عطرونه پکې نشته

په باروتو کې الوزي کاني، تيرې د دې غرونو
ذره، ذره چاودلي، سره لالونه پکې نشته

په خزان کې بهار نشته اي باوره! خبردار شه
لاس دې لپه کړه سبحان ته، امېدونه پکې نشته

تنیږي آسمان

خزان جوړ کړه توپانونه دلته ډېر
مړاوي، مړاوي شول کلونه دلته ډېر

را تنیږي آسمان په تورو ورېځو
رلي وځپل فصلونه دلته ډېر

خړو خړو سېلابونو کړه ويجاړ
ښکلي ښکلي گودرونه دلته ډېر

ګلاب ګلاب سرونه يې رېبلي
کوم بد رنگ کړي لونه دلته ډېر

د ظالم صياد له لاسه چوپ چوپ دي
د بلبلو آوازونه دلته ډېر

د دې وخت د ظالمانو له جفا
خیري شوي گربوانونه دلته ډېر

باوره په سيلی سپېره سپېره شول
د غوټو زيبا مخونه دلته ډېر

خيالي نېټر

يو خيالي نېټر ولاړ د ياد په غره دی
زما اوښکو اوبه ورکړې اوبه نه دی

د انگړ مېوه پخه شوله جانانه
توتي ناست ورته دکور په دېواله دی

د مراد له دروازي نه به تېر نه شي
زړه نړۍ ځکه په شکل د وېښته دی

چې د ذات په دېسته دواړه گرځوياره
ستا غم ټول را سره مل دلته په زړه دی

هر يو گل ته په صحرا کې چې ته گوري
دا زما د زړه په سرو وينو اوبه دی

ستا هر ياد خو زما ذهن کې لمبه شو
زما ياد بيا ستا په ذهن کې ويده دی

زه يې پاس د زړه په باغ کې گرځېدمه
خپه شوی يار له ما څخه په څه دی؟

شپه کې نه وي او په ورځ کې را پيدا شي
دا آواز خود گاونډي د کور د وړه دی

اې باوره! ستا مارغه دا ستا په کور کې
ويشتل شوی په زړگي کې په لينده دی

د زړه انځور

دا زما د زړه انځور دی شاعرنه يم
دا د وخت له غم نه پر دی شاعرنه يم

زه پر اس د زړه ويستی نه شم له خولي نه
دا د ذهن يو عاشور دی شاعرنه يم

د ظلمونو ناکړدې ليکي هنر کې
د ښکلا بدرنگ تر بور دی شاعرنه يم

د سرو وينو له سېلابه توري اخلي
د خيال بحر کې عبور دی شاعرنه يم

د برېښنا په نیلي سپور خُغلي آسمان ته
د فلک په تېغ مغرور دی شاعرنه یم

لکه خس و خاشاک غورځمه سره اوږته
زیست وژواک مې د تنور دی شاعرنه یم

ولې غورځي د رقیب په تېره توره
د سکه ورور کردن بُر دی شاعرنه یم

غواړي زړونه بیا د مینې په منگولو
ژوند د مینې مې منظور دی شاعرنه یم

هغه زړه به کله روغ نه شي باوره
چې په سرو وینو مسرور دی شاعرنه یم

تابوت

په ژوندون د دې دهر افسانه وينم
عالمان د وطن په ويرانه وينم

أصول تور نخود دي اوسه سرگردانه
د زورمند ناراسته کار، جانانه وينم

ټول يې ويني ورته گوري په حيرت کې
د قانون تابوت پروت په هديره وينم

يوه تله په آسمان وي بله دلته
زه د عدل عجيبه فيصله وينم

د زورواک پر مخ ټول ورونه پرانيستي
انتظار کې مظلوم په يوه پشه وينم

د حقه حقوقو تېښته ده هر لوری
د بې شرميو توره سلسله وينم

د بقا په ځای کې اخلي ژوند د نورو
د چپ لاس دوزخيانو کارنامه وينم

عدالت د دې دنيا په چارو نشته
بېچاره کس په هر لار بېچاره وينم

ښه مقام په ښه بيه اخيستل شوی
د خاين د خيانت معامله وينم

که ولس داسې ويده او يا خاموش وي
جنگسالارو کې جوړه دا مېله وينم

مجرمان څرخي آزاد او په سرو سترگو
مظلومان بند په توره زولانه وينم

په امسا د هوسايۍ نسکوره نه شو
ژوند بارستې، ستومانه په شانه وينم

لاس د سوال يې که اوږده وي همېش بل ته
اختيار د داسې کلي بېگانه وينم

هره ورځ يې ټکوي له بل آدرسه
د زړه کوړکې د پردو دروازه وينم

په اوبو د داسې وړان کوهي باروه
د ژوندون د تباهي وسيله وينم

د حُسن بني

د حُسن بني کې گرځم، زېر گلونه ټولوم
د گل په نرمو پاڼو کې رنگونه ټولوم

کچکول د محبت مې گرځومه در په در
فقير، ملنگ، د حُسن خيراتونه ټولوم

زخمي زړگي ته وږمه د خوږې مينې درمل
شېرين، شېرين په جام کې شربتونه ټولوم

د خيال په هسکه ځمکه چې زرغونې شي هيلې
احساسه را وېشېږه، ارمانونه ټولوم

پيدا چې په کې توري کړم د مينې د لفظو
آيت، آيت يې لولم، قرآنونه ټولوم

پاسته، پاسته غزل به د مينې ورته وایم
د جنگ په نشو مست ستړي قامونه ټولوم

اساس چې د خواږه ژوند دې ځمکه باندې کیردي
باوره! لوړ خیالونه، لوړ فکرونه ټولوم

سترقاتلان

در بدر افغانستان به وي ترکومه؟
رنگ په وینو افغانان به وي ترکومه؟

چې د یو او بل په مرگ باندې خوشیږي
دغه ستر سترقاتلان به وي ترکومه؟

د خدمت او پرمختگ تر نامه لاندې
دا بې لارې انسانان به وي ترکومه؟

د نېستی لاس یې اوږد کړی دی بل چاته
ځورېدلي یتیمان به وي ترکومه؟

وينه ځي زموږ سود ترې بل وړې باوره!
د پردو د جنگ ميدان به وي ترکومه؟

مه ژاړه

مه ژاړه دردونو ته دوا به شي
توره شپه به تېره او سبا به شي

لوړه حوصله کړه په سختۍ ياره
ستا ژړا بدله په خندا به شي

ځمه اي فلکه! په طبيب پسي
دم، تعويذ دي را کړه چې بېگا به شي

نه مومم دردونو ته درمل ياره
زما هيله بدله، دُعا به شي

خدای (ج) دي له آفت ساته باور ياره
تور ظلمت اوښتی دی رڼا به شي

طبيبہ

درمل د زړونو وکړه ځوان طبيبہ
هم د غريب او هم د خان طبيبہ

د بل ژوندون ته دې چې ژوند وقف دی
رب(ج) خودې ساته په جهان طبيبہ

وينې بهيري په دې خوار وطن کې
د مجروحانو کړه درمان طبيبہ

اخلاق شپړين د طبابت لري ته
بل شايسته غوندي وجدان طبيبہ

ژغوري له مرگه دا ټپي انسانان
ته يې ژوندون، ته يې جانان طبيبہ

په دعاگانو کې شپه، ورځ يادېږي
ستا خدمتونه بې پايان طبيبہ

ظالمان اخلي له انسان څخه ژوند
تا خو ورکړی دی امان طبيبہ

باور دی ستاله خدمتونو مشکور
ته یې ګلاب ته یې احسان طبیبه

د فتنو کړۍ

د ظلمت توپان را خور دی زموږ په کلي
سپین سهار خو ځکه تور دی زموږ په کلي

په قسمت مو د تقدیر کاني دي واریږي
غم د غم په نیلي سپور دی زموږ په کلي

ښوعالمانو ته یې شاده اړولې
د نادان د ټوپک زور دی زموږ په کلي

د فتنو کړۍ ور اچوي دوه لاسو کې
پورته شوی شر او شور دی زموږ په کلي

په کې ښه غور دي د وحشت پردې لاسونه
د خونګارو مخ تک تور دی زموږ په کلي

په غربت او نادانۍ کې را څخه تللي
ننگ، غیرت دلته نسکور دی زموږ په کلي

ظالمان له جگړونه غواړي خپلې ګټې
سخت حالت باوره خپور دی زموږ په کلي

فساد

د هرفاسد په ضد جهاد غواړو
نور محووه داسې آدم زاد غواړو

په دې اصل که رسي مقام ته
ويجاړ دا اصل له بنياد غواړو

چې ښه کافي مزد د کار شي ادا
نوبه کار ترې په اعتماد غواړو

که د فساد لړۍ وي روانه
څنگه به خپل ملت آباد غواړو

په خبرونه په تېره توره
پښو د ملت ته يې افتاد غواړو

چې رنځونه کړي درمل باوره
داسې طبيب، داسې استاد غواړو

مات زړه

ديدن د ښکلي مخ رانه کاکل يووړ
غمونو د زړگي رانه ګوګل يووړ

سم د هيلو په گلزار وو ټوکېدلی
گل ګلاب دا شېبه رانه وربل يووړ

د ښو په غېشو زه سوری، سوری شوم
د مرګ قاصد تلوکې رانه اخل يووړ

د انگار له بټۍ تورې لمبې خپژې
خندا يې د مات زړه رانه مزل يووړ

د باور نصیب به څنگه شي باوره؟
يار خوپه اشارو رانه مورچل يووړ

محصلين

راټول شوي په لغمان دي محصلين
څنگ په څنگ لکه گلان دي محصلين

په باغچه د علم، فن يې گذر دی
مېړني دي، اتلان دي محصلين

دغه کور به په پوهه بڼایسته کړي
د پکتیا که د میدان دي محصلين

د گلو په غونچو کې رنگارنگ دي
د وردګ که د بغلان دي محصلين

د پېشرفت په کاروانويې مزل دی
د لوگر که د بامیان دي محصلين

مزار، کنړ، کابل پرې ښايسته دی
که د خوست يا نورستان دي محصلين

د باور د سترگو تور دي وطن کې
د رڼا په لار روان دي محصلين

نوبهار

بيا راغلی نوبهار دی په گلونو
څه ښاغلی مو گلزار دی په گلونو

بلبلان د خپل ارمان په لمبو سوي
فريادي سهار، سهار دی په گلونو

د ستايلو په سندرو زرکې مستې
پاس د زانو څه کتار دی په گلونو

يو چغار د توتکيو او مرغيو
تاثير پروت خمار، خمار دی په گلونو

د رنگونو په زړگي کې نڅېدل دي
غږ خپور شوی د انار دی په گلونو

ستا د لاس په شنه پیاله کې پسرلیه
خماري د گلوهار دی په گلونو

خوښبويي راوړې ستا د لاس نشه ده
رنگین شوی ژوند په ښار دی په گلونو

تور داغ نه لري په زړه تازه گلونه
د خوښیو ډک بازار دی په گلونو

د باور د زړه تسکین شوی ای خدایه (ج)!
د ښایست جهان واکدار دی په گلونو

تور توپان

د ظلم په جامه کې تور توپان مې خوروي
ويشتلی يم په زړه تير وکمان مې خوروي

د آب سپينې جامې دي الوتلې له ځمکې
ناولي، تباھکار او ظالمان مې خوروي

د علم او فن کډه بار شوې له دې چمه
خرڅ شوي بې فرهنگه جاهلان مې خوروي

چې امن، امان نشته ژړا به کړمه چاته
له خدايه (ج) لرې، لرې جابران مې خوروي

بل شوي اورونه په هرکلي او دېره دي
ضربې د ماشيندارو، توپ، هاوان مې خوروي

رڼه (ج) ته يې خپله په حال سوله مېلمنه کړې
دا خوار او زار وکړي افغانان مې خوروي

خو به د يتيم له سترگو اوښکې ځي خاونده
زموږ د شهيدانو لوی کاروان مې خوروي

له دغه آزمونه نور نجات غواړو سبحانه
د هرې، بېلې ورځې امتحان مې خوروي

د واک او خورويو په سر وطن شولو برباد
د واک د جگړه مارو سست اېمان مې خوروي

جهان په سرو گلونو کې گلزار دی باوره!
مظلوم، په وینو رنگ افغانستان مې خوروي

بیرغونه

رپیري بیرغونه هدیرو کې څنگ په څنگ
کیندلي مقبرې شوې د شهید په وینو رنگ

عاشقان کله څه ویني د عشق په لاره کې
خوښیو سره ناڅي بلې شمعې ته پتنگ

په خیره سترگو رقیبه راته مه گوره ته
دلته پناه شوی دی لوی لښکر د روس، پرنگ

په دا لويه هديره کې د افغان د تاريخ
خښ شوي لوی کسان دي، شناختې نه لري د سنگ

زمانه شوه بدله، حال بدل نه شو زموږ
په ذهن کې مو خوځي د بابا د تورې شرنګ

غرمبيري هر لور توپ، طيارې درانه بمونه
تېر شوی وخت يارانو نور د تورې او ډال جنگ

د نن ورځې دفاع کيږي جانانه په پوهه
کامياب نن په نړۍ دي چې په علم کړي غورځنگ

نادان دی پرېوتی په منگولو د صياد کې
هوښيار مرغه بند نشي په دام، لومه د نيرنگ

آدمه نخامه کړه ډول، سورېني ته د رقيب
بيداره درخانۍ کړه بيا د خپل رباب په ترنگ

سنگسار شي مېوه داره ونه په درنو کاپو
لوټه نه ده چا وار کړې د مېو په نيال دنګ

نا امیده نه کړې دا د خوړو هیلو کچکول
همت د خان باور کړه، مه شه، مه شه خوار ملنگ

راډیوګانې

رنګ په رنګ کړې تبليغونه راډیوګانې
څنګ په څنګ کړې ولسونه راډیوګانې

ځینې ښې او ځینې بدې په تبلیغ کې
کاني، کاني کړې لوی غرونه راډیوګانې

بلا شونډې ښکلوي تندي د غېشي
هڅوي انقلا بونه راډیوګانې

کله اور، کله اوبه په ژبه وايي
ګړندي کړې غورځنګونه راډیوګانې

کړې ړندي د حقيقت سترګې په بیره
کله کله کړې ګواښونه راډیوګانې

د درواغو په خبر يې باور مه کړئ
کړوي ځينې ذهنونه راډيوگانې

چې رښتيني يې وي هر خبر باوره
کاشکي وکړي تبليغونه راډيوگانې

ډغري

زړه يې يوړ په پنجوکې وهي باز خپلې وزرې
فرياد اورم نه پوهېږم چې څه وايي، څه خبرې

زما په سترگو کې حک شوې، پل په پل يې وينم خلکو
سري سري وينې خڅېدلې هم په لوړه هم ژورې

نور د حال پوښتنه مه کړه د ټپي زړگي له حاله
هېڅ ويلی درته نه شي، شي خبرې مروړې

عاطفي آواز را شوی دی له غيبو زما خيال ته
په ظالم باز پسې گوره د غره څوکې او کمري

ها کمرې چې پر تې دي د غره ډډه کې لالیه
چې بازان یې په سر ګرځي، تپوسان وهي د غرې

مست بازان خویک تنها په دې محل ګرځي باوره
تپوسان شي ډلې ډلې، کړي په دې محل حشرې

شپېلی

زړه کې دي دردونه، کړه بیان شپېلی
خلاص کړه پرې سرونه د افغان شپېلی

غرونو او رغونو کې رمې رنگ شوې
ډاږي چاغ چاغ پسونه سره لېوان شپېلی

دروند خوب دی راغلی په شپونکي باندې
خود به یې رمه وي سر ګردان شپېلی

دلته ده د مېرې او لېږه جګړه
کفر شونازل په مسلمان شپېلی

خلاص موله دارلود وحشيانو كړه
وكړه يو غورځنگ د خپل اېمان شپېلۍ

ځان ورته تيار كړه په باور ياره
واخله په سندرو كې سامان شپېلۍ

د همكاري لاسونه

د بې په ځانگو كې شپړين بلبان ښكلي ښكلي
زموږ په كلي كې دي پېغلې، ځوانان ښكلي ښكلي

د همت ملايي ده تړلې په ځير يې وگوره
راټول په گډه دي د ژوند په ميدان ښكلي ښكلي

د همكاري لاسونه يو بل ته خواږه غزوي
په خويندو، وروڼو كې پياوړي مشران ښكلي ښكلي

دوى را ټوليري د خوشيو او غمونو په وخت
د مېلمه قدر كړي دا ټول قدردان ښكلي ښكلي

په کرکه گوري نفرتونو او نفاق ته واره
رنګه گلونه دي په دغه ګلدان ښکلي ښکلي

دوی د اخلاقو، د سلوکو، د ښایست نمونه
ټول ښایسته دي په زبور د عرفان ښکلي ښکلي

تل فیصلې کړي د جرګو او مرکو په مرسته
دوی پیروان دي د سپېڅلي قرآن ښکلي ښکلي

د غیرتمنو سر دې تل وي په امان باوره!
رب (ج) دې سر لوړي لري دوی په جهان ښکلي ښکلي

ښېرا مه وړه

ساته لاسونه له ظلمته، ښېرا مه وړه
اخله ګامونه له تومته، بدوا مه وړه

د حرص په اور د خپل ایمان اوبه کړه تویي
د هېچا مال، متاع خپل کور ته په شا مه وړه

که حکم شولې عدالت په کار کې وکړه
حق د یوه مسلم قطعاً په بل چا مه وږه

اعتبار چې په تا و شو نو راست امین شه
حلال غواړه، حرام مال هېڅ د دنیا مه وږه

ډېر راضي اوسه په حالو که هر څو وه
له مخلوق څخه رشوت، په ناروا مه وږه

ته دنیا کې نېک عمل وکړه مومنه ګله
ښکلی باور د ځان توبه کړه خطا مه وږه

سپین زړه

سپین یې زړه، پاک یې ایمان سبحان الله
د ښکلاوو مسلمان سبحان الله

رذالت، ضلالت نه لري ګرځي
عمل کاندې په قرآن سبحان الله

د حيا په خصلت باندي سمبال دی
د مومن ښکلی وجدان سبحان الله

استغفار، توبه کړي له گناهونو
د جنت په لار روان سبحان الله

له نادان او له فاسق لرې گرځي
ستايل شوی دا انسان سبحان الله

چې باوري يې مابښام ستوروکې کوري
ځلېدونکي په آسمان سبحان الله

گرځم په هرکلي

سرو لمبو دي سوځولي نن چې گرځم په هرکلي
بمبو دي الوړولي نن چې گرځم په هرکلي

کور په کور او چم په چم دي د سيليو ناتارونه
سرو مڼو دي ژړولي نن چې گرځم په هرکلي

په کوم تور، کومه گناه رقيبۀ داسې در بدر شوو
شهيد کيږي نازولي نن چې گرځم په هرکلي

رنگ په رنگ جنډې رپيږي په قبرونو هديرو کې
شنه او سره دي څرېدلې نن چې گرځم په هرکلي

دلالتۀ وو په گلزار مې سرو گلابونو ته ژړل
په وينو څرېدلې نن چې گرځم په هرکلي

په جهان نارې، سوري د پرمختګ دي را روانې
څرېدلي نن چې گرځم په هرکلي

د افغان عقل او هوش به کله خپل سر ته ستنيږي
وحشتونو وېرولي نن چې گرځم په هرکلي

په هر ملک کې ټول وګړي خپلو موخو ته باوره!
په وحدت دي رسېدلي نن چې گرځم په هرکلي

کچه مار

سرونه که پراته په لار دي څه به وايي نه
ښارونه که پرې خبردار دي څه به وايي نه

صادقان مې ليدلي د صدق په لمبو سوي
غرغره د ظالم په دار دي څه به وايي نه

هسکېدل تر هغه ځای کره چې وس دې پوره وي
ډېر را لوبېدلي له چنار دي څه به وايي نه

غله ته يې وس نه رسي مظلوم يې رانيولی
د غله شونډې سرې په انار دي څه به وايي نه

د چرس په نشه کړي گرفتار غافل وکړي
په ښو مردارو کې کتار دي څه به وايي نه

کشوي حرام مالونه شپه او ورځ محل کې
نېک کرداره په زړه بېمار دي څه به وايي نه

په خیانت د زورور يې ناپامه گذر دی
په تهمت، تهمت، گرفتار دي څه به وايي نه

حلقه ځنځيرونه غزېدلي بڼه پورته
سلسلې يې په شرنگهار دي څه به وايي نه

رنگ په رنگ بهاني دي د جېب په ډکولو
په ناحق، ناحق، پاک آزار دي څه به وايي نه

تش بهانه غواړي د گوزار په انتظار کې
چوپ شه باوره! کچه مار دي څه به وايي نه

په علم ودان

بڼکلي ځمکه بڼکلي آسمان دی نن سبا
ټول جهان په علم ودان دی نن سبا

گرځي را گرځي سپوږمۍ په مدارونو
دا ستوري محصول د انسان دی نن سبا

شنه آسمان کې رڼه سپوږمۍ تر مريخه
دا يې کړو تسخير لا روان دی نن سبا

ښايسته دي په دنگو دنگو ماڼيو
پاريس که لندن که آلمان دی نن سبا

ورځ تر بلې زياتيري کشف او اختراع
هر مخترع يې قدردان دی نن سبا

مونږه کله عبرت اخلو په دوو سترگو
افغان چې پرېشان لا پرېشان دی نن سبا

تعليم يافته د زړه په وينو روزلی
اجنبی وطن ته روان دی نن سبا

نیم که رسي نیم خوراک شي دکبانو
له خپل ژوندون نه په فغان دی نن سبا

تښتي نخبه استعدادونه هره خوا
دا څه غافل، غافل افغان دی نن سبا

د خدمت شعور مشرانو دی بايللی
هر یو یې د جیب په ارمان دی نن سبا

پايله د عمل او نيت ده باوره!
حال چې روان په دې زمان دی نن سبا

روژه

ښکلي ښکلي دي اجرونه په روژه
څوک چې کړي عبادتونه په روژه

له عصيانه مطهر لکه ماشوم شي
ها چې ساتي اندامونه په روژه

ورځ يې تېره په نفلو او تسبیح شي
شپه تراوبح کړي، لمنځونه په روژه

له غوسې او له ښکښلو ځان ساتي
مسلمان کوي صبرونه په روژه

چې په عقل او فکر يې تېر نه وي
پرې اوريري نعمتونه په روژه

د ثواب په تمه به لاس په کار شي
هر سخي کړي خيراتونه په روژه

گل له گل، مېوه، مېوې نه اخلي رنگ
اخله، شينده ښه رنگونه په روژه

د جنت دروازي وي ورته خلاصې
د ابليس تړي لاسونه په روژه

هر مومن د پاک قرآن تلاوت ته
پاکوي جامې، ځانونه په روژه

بختور خو هغسې مسلمان دی
چې عمره کړي او حجونه په روژه

کرامات د روژې گوره بې شمېره
نازل شوي آيتونه په روژه

که له زړه نه يې څوک نيسي دلبره
عفو کيږي گناهونه په روژه

له غيبت او چغلي نه به ځان ساتي
اخلي، اخلي ثوابونه په روژه

يو خلوت ته وزگار شي په روژه کي
شېخان کړي اعتكافونه په روژه

چې له اجر و ثوابه پاتې نه شي
باور ليکي خوشعرونه په روژه

دهقانه

ښه همت ښيه له ځانه ځار دې شم دهقانه
ښې منې کړه پرېمانه ځار دې شم دهقانه

له سپېرو سپېرو ميرو نه جوړ راته گلشن کړه
سره گلونه کړه ارزانه ځار دې شم دهقانه

شپه او ورځ په شنو، شنو کړوندو کي کړي کارونه
ستا عزت کوم جانانه ځار دې شم دهقانه

لوڅې پښې، سپېرې جامې، سپېره سپېره لاسونه
ته يولال يې عاليشانه ځار دې شم دهقانه

تاپه هنر څکلی د حالې روزی خوند
خپه نه شي له نادانه ځار دې شم دهقانه

د باور قلم ستاینه ستانه شي کولی
په رښتیا خوښ دی له تانه ځار دې شم دهقانه

رڼا اخلم

شپه کې ګرځم رڼا اخلم
ورځ کې خوب ګرمه سا اخلم

په زړښت به يې ګوزار ګرم
چې زلمی وم امسا اخلم

خوند يې نشته چې رنځور یم
خو چې روغ شوم دوا اخلم

بڼه نوټونه سر په سر ږدم
چې مفلس شوم سودا اخلم

لاس په سر له شنو باغويم
چې سنگر شي کلا اخلم

باور پـــــــرخې ژړولی
له سحره خندا اخلم

رنج د جهل

عابد ژوند کړي د عبادت په ارمان
جاهل ژوند کړي د خپل عمل په تاوان

په فاسق اور د جهنم بليري
خاوري ايره به شي نادان، ظالمان

دانا بڼه دی سود ئي رسي انسان ته
بد جاهل دی، رسوي نورو ته زیان

اهليت، انسانيت چي په کي نه وي
تش کالبوت دی په څلورو وي روان

له مرگ د گمراهانو لري تېسته
خپه کپړه په مرگي د مسلمان

خدای (ج) ورته ارشاد کړی، دی غافل دی
د دین له پاره معجز لري قرآن

یو دې خدای (ج) دا نادان ورگ کړي له منځه
بل دې خدای (ج) خور کړي د علم دسترخوان

آخرت کي به جوړې څه پلمې کړي
ورته وسپاري په چپ لاس چي فرمان

رب (ج) دې ورگ زموږ له منځ کړي باوره!
رنځ د جهل چي يې ډېر کړل ناروغان

غمجن زړه

غمجن زړه وم ناقرار ژړا مې راغله
گلشن زه وم په گلزار ژړا مې راغله

ارمانونه مې ځوانۍ کې نیمه خوا شول
د بل وار په انتظار ژړا مې راغله

مور په خپله عقیده او کلتور وژني
ظالمان لرو اغیار ژړا مې راغله

هډیرو کې سړي جنېې د شهیدانو
په قبرو کتار کتار ژړا مې راغله

افغانانو هېڅ غلامي نه وه منلې
ځینې، ځینې شول بې لار ژړا مې راغله

مسلمان به دلجووي کړله د نورو
اوس کا فخر په آزار ژړا مې راغله

یتیمان گرځي شلېدلي گرېوانونه
نه جامې لري نه تار ژړا مې راغله

خپل منزل ته بايد ورسو باوره
ټول د حق په سمه لار ژړا مې راغله

په ځمکه کې

دې په ځمکه کې پنځه لوی، لوی بحرونه
آرام، اطلس، هند او دوه ساړه قطبونه

ښکلې ښکلې بېړۍ تل په کې چلېږي
دوه قطبین لري پرېمانه یخچالونه

آسیا، افریقا، اروپا، انترکتیکا
امریکا، آسټرالیا د بردې نومونه

په پنځو وچو کې ژوند او انسانان شته
خو انترکتیکا کې نشته ولسونه

د نړۍ بحرونه وصلوي باوره
د سویس او پانامې سترګانالونه

خوارځېلی حقیقت

چې په لار د انسان نه ځي حیوانیت نه مې زړه توردی
بدو چارو، بدو کړنو او غیبت نه مې زړه توردی

چې سود نه ویني ښاغلی نو سلام به درته نه کړي
د مطلب د سلامونو، رفاقت نه مې زړه توردی

د خپل جیب په ډکولو کې لگیا ځینې مشران دي
له فاسد، فاسد چارواکي، له دولت نه مې زړه توردی

گرځي، گرځي بې لارې چې موټر، بنگله پیدا کړي
د حرام، حرام ژوندون او حلاوت نه مې زړه توردی

د رعیت ښایست یې ټول کړ، له یو مخې بې وقاره
د سخت زړو له چلونو او حیثیت نه مې زړه توردی

د قانون له مخې کار به په خپل وخت کې درته نه کړي
د بدکارو، مامورینو له رشوت نه مې زړه توردی

د فساد جرړې خورې دي په نظام او ادارو کې
د ناولې واسطې، زور او قدرت نه مې زړه توردی

درخواستونه ناروا کړي ها دوستي، رفاقت نشته
په رښتیا د نن له چارو، قضاوت نه مې زړه توردی

د غیرت په نامه داسې چارې و شولې دلبره
په شرمونو دي شرمېدلي، غیرت نه مې زړه توردی

سپین او تور د دنیاګۍ مو په پنځو لاسو کې ګیر دي
طبيب نشته د رنځونو، طبابت نه مې زړه توردی

په جعلي اسنادو ځي، جعلي انسان د ټولو مخکې
اصل ورک دی په دې خاوره شفافیت نه مې زړه توردی

پوهانو ګرځۍ وزګاره د ناپوه حکمراني ده
خلکو دا ډول انصاف او عدالت نه مې زړه توردی

چې یې اچوم د دهر په چوکاټ کې نه سمیږي
د ژوندون له خوار، خپلي حقیقت نه مې زړه توردی

پرې را وخېژه سپورمۍ د څوار لسمې ننداره کړه
دا د تورې شپې د شکل او ظلمت نه مې زړه توردی

د ځانونو په وژلو سترې نه شوو عزراييله
ولې نه راځي قيامته؟ له قيامت نه مې زړه توردی

که دا حال، دا مو احوال وي څه به کيرې اي باوره!
توبه وکړه، توبه کار شه، ندامت نه مې زړه توردی

گل جهان

گل جهان شو مار، لږم
نه دارو لــــــرم نه دم

تهذيب غواړم عالمه
پاک تهذيب د پاک صنم

ټول جهان ودان، ودان
پکې سوځي زما چم

په مړينه مې خوشي کا
او په سوله مې ماتم

نه آرام شته ديارکي
نه په ځمکه کي حرم

د فتنو ګوزار باور
کړ بې واکه او ګرم

تقدير

قبر په قبر جنازو سره ژړا کړم
صبر په صبر هديرو سره ژړا کړم

تقدير سوي په لمبو، لمبويم نگاره
د غمجن زړه له سرو لمبو سره ژړا کړم

ياران نشته په حجرو کي دېوال ته ګورم
زه د آزمون له تصويرو سره ژړا کړم

خيږي ګرېوان، ببر سري يتيمان وينم
هره لحظه يې له غمو سره ژړا کړم

کنډر کنډر چمو ته سترگي غرومه
گري گري سوو نارو سره ژړا کړم

زه د بڼايست په تمه، تمه انتظار یم
لمحه لمحه يې ارمانو سره ژړا کړم

د پښتون وینه به هدر نه ځي باوره!
زه له سرو وینو تکو سرو سره ژړا کړم

ناکس مُطرب

کمند راغي بي حساب د تورو زلفو
په سپين مخ شولم قصاب د تورو زلفو

د ناکس مُطرب نغمې به کړم خاموشه
چې مدام وهي رباب د تورو زلفو

د دلبر ښکلی تصویر به ترېنه باسم
له ورق، ورق کـــتاب د تورو زلفو

حوصله يي رانه وړې زړه مې خوړين دى
نور شلومه دا حجاب د تورو زلفو

د خمار نشه يي اخلمه په سترگو
زه خاته کړم په تناب د تورو زلفو

لېوني چې زاهدان په کانوولي
دوى خوړلي دي شراب د تورو زلفو

رهايي ترې سهل کار نه ده باوره!
چې گډ شولې په هر باب د تورو زلفو

علم

که دا وطن شي بيا په علم ودان
خوښ به انسان شي، هم ځمکه هم آسمان

که ورکړو يوبل ته چمبې د مينې
جوړ به شي د سرو گلونو گلستان

که قدم واخلو ټول په لار د وحدت
پوره به هاله شي ارمان د افغان

پاک له ناپاک که شي جلا په دې کور
عمل د پاک به ضرور شي په قرآن

مخ که مهار شو د ظالم او جاهل
تیارې به ټولې په عرفان شي روښان

ژوندون به هسک شي د رحمت پورې ته
روان به دلته شي د پوهې کاروان

خواري، غربت به وکړي کوچ له وطن
د نړۍ سیال به شي تکره افغانان

باوره! جگ به موبیرغ رپیري
افغانستان به شي نامي په جهان

عينکي

کېرډه عينکي د هوا په سترگو
گوره گردونه د صحرا په سترگو

ښکلي ښکلي به زړه ته درته راشي
بيا د گلونو د بېديا په سترگو

شېخ خو سپين کاني بيا په تورو ولي
ورته موسکي شي د خدا په سترگو

په غورو اورم تکبيرونه مظلوم
يزيد راځي د کربلا په سترگو

ظالم اخيستي خاموشي د ژوندون
ټول ورته گورو د غوغا په سترگو

دي دواړه په خپل کور او په خپل غره کې
کوټره ښکاري د عنقا په سترگو

باوره! خوار مجنون چې صبر نه کا
خوږه ده مينه د ليلي په سترگو

لوی جنت دی

گاللی یې محنت دی
د مور او پلار خدمت دی

اختیار د ښو سلوکو
د هر مسلم خصلت دی

چې سر ورکوي خدای (ج) ته
مقام د شهادت دی

خدمت چې د وطن کړي
ريښتینی صداقت دی

د علم، زده کړې چارې
ژمنتوب د شریعت دی

مدد د مظلومانو
انصاف او عدالت دی

باوره! مسلم اوسه
همدغه لوی جنت دی

په جگو غرو

لکه باز په جگو غرو گرځم عالمه
د پرواز په سردرو گرځم عالمه

و به نه خوري درنې هيلې آرزو گانې
په ويشتو، ويشتو، ويشتو گرځم عالمه

هی لیلی که له مجنون نه جلا کیري
زه د سولې په شېبو گرځم عالمه

څوک چې کابو باندې ولي توده مينه
زه د هغو په سرو گرځم عالمه

سپين له سپين سره لکيري تور له توره
زه د سپينو په څېرو گرځم عالمه

که ويده يو مار مو چيچي بايد وينی شو
پاړوگر په منترو گرځم عالمه

ژبه، عقل د اېمان په پرده غواړم
زه د حق په پلوشو گرځم عالمه

زه باور یم د قلم په خوکه لیک کړم
د شعرونو په نشو و ګرځم عالمه

ښوونکيه

د رڼاوو په آسمان کې لکه لمر ښوونکيه
د ښکلاوو په جهان کې لکه غر ښوونکيه

څرک د پوهې دې د شمعې په لمبه بليږي
د ځلاوو په کاروان کې سپين بشر ښوونکيه

تاله ګرنگه خپږولی آسمان ته انسان
د معناوو په عرفان کې معتبر ښوونکيه

يې راغلی په خپره د مور او پلار شاګرد ته
د صفاوو نخلستان کې ستر رهبر ښوونکيه

قدر او عزت يې په مور فرض ده اې باوره!
د دُعاوو ګلستان کې مقرر ښوونکيه

گرکت

لوبه مي په مينه مينه تماشا کړه
خلوريزه او شپريزه مي دُعا کړه

ماتومه حريفان په دُکرونو
بدرگه مي په چکچکو او نخاکړه

دا مړ نوم به مي اوچت شي په جهان کي
دکرکت مينې مي جوړه څه غوغا کړه

چي ډاډه شومه په جام کي دگټلو
د اتني ناره مي گرمه په سورنا کړه

زه باور د هيلو کور دُعاوي وایم
خدايه (ج) ته قبوله مي دُعا، وينا کړه

کډه د هیلو

لویه خدایه (ج) دا خوځرنګه جانان دی
لاس د غم یې بند زما په لوند ګرېوان دی

ما پروا د رقیب نه ګرله خاونده
اوس رقیب راته په وازه خوله خندان دی

چېرته کډه زه د خپلو هیلو یوسم
وران زړګی مې په جهان کې سرګردان دی

د بهار په شنه موسم پاڼه شوه ژېړه
زما د مینې بڼې دا رنگه خزان دی

پکې ګران دي نور هر څه دلته باوره
په دا وران، ویجاړ بازار کې غم ارزان دی

بي نمازه

له حق لارې په واته دي بي نمازه
چې پراته تر لمړخاته دي بي نمازه

په غفلت کې يې هستوگنه ده ناگاره
په رڼوسترگو ويده دي بي نمازه

ځان غړوي د لمانځه له اداگانو
پلټيوکي پاڅه دي بي نمازه

په شاخو د ونو ناست وهي بېخونه
د ځانونو په لوېده دي بي نمازه

چې رهاسي وزر نه وهي په وړاندې
د ابلېس په دام پراته دي بي نمازه

په غافلو به خو ډوله آواز کيږي
روح له تنه په خاته دي بي نمازه

بېهوده به تر وخت تېر کړي ارمانونه
ويني شه بيا کله راتله دي بي نمازه

د باور په خوړ تکبیر اقتداء وکړه
تکبیرونه یې خواړه دي بې نمازه

په ماتم وینم

لښکر په ماتم وینم چې شهید شولو افسر
کنډر دا ملت وینم چې نابود یې شو رهبر

ګام پر ګام لوېدلي قافله د پرمختګ یې
مړ شوی یې چې چراغ دی د پوهې او هنر

د اندوه په ډاګ کې د منزل لاره یې ورکه
د بېلتون غېشی یې و خوړ پخپله په ځیګر

بې علاجه سپیلني چې غواړي هره شېبه
بناست باندي یې لوېدلی د بد سړي نظر

د آفت په سېلاب به شي لاهو دا وګړي
باوره! چا چې وران کړلو محراب او خپل منبر

حقوق د ټول بشر

ما ته تور تم ځانته سحر جوړوي
بل کړي خپه ځانته اختر جوړوي

مور ته خاموشه د اتوم برېښنا کړي
خپله اتوم بم او لېزر جوړوي

کنوانسیونونه دي بي شمېره هلته
پاڅي حقوق د ټول بشر جوړوي

چې په نړۍ يې باداري شي منظور
فکرونه ټول په خپل نظر جوړوي

چې امياني کې شرنګ ډالر ته ورکړي
نور خولا څه ملا، منبر جوړوي

حياوي اخلي له انسان وگړو
ښځه سر لوڅي نر ببر جوړوي

وېروي دوی په اسلحو ملکونه
ځان په نړۍ کې لوی افسر جوړوي

له کومه ځايه چې خطر کړي احساس
بيا د فتنو ورته لښکر جوړوي

چې امتحان کړي پکې خپلې وسلې
د بل هېواد د جنګ ډگر جوړوي

باوره! پاک الله (ج) به کله ورته
د مهدي توره او کلک سپر جوړوي

د غره مني خبرې

که ماشومان د لوی غره مني خبرې
کوربانه داسې د وړه مني خبرې

له تهذيب څخه منکر شي په بلنه
يو سپېره د بل سپېره مني خبرې

چې شي بې لارې نوسـرچپه وي روان
انسانيت پرېږدي د خـره مني خبرې

ظالم سور مخ د وينو ډنډ کي وي ولاړ
مظلوم مجبور وي د سره مني خبري

د نېک صالح اولاد چي پلار خپل وفات وي
باوره! هاله د تره مني خبري

رشوت خوره

مزي تا وکړي دنيا کي رشوت خوره
نظر وکړه په عقبی کي رشوت خوره

څوک که يو کتاب خبري درته وکړي
اثر نه شيندي په تا کي رشوت خوره

رڼا ورځ لکه لېوه داړي مالونه
سره لاسونه په بلوا کي رشوت خوره

له حرامونه دي تا وکړي ټيټه غاړه
ته يي اخلي هر سبا کي رشوت خوره

په مجلس کې تسبیح اړوي ناصح شي
رشوتونه خوري خفا کې رشوت خوره

وخت به تېر شي په دې پاكو او ناپاكو
ته به اوسي په غوغا کې رشوت خوره

باور سپینې، سپینې وايي په کلام کې
فکر وکړه په وینا کې رشوت خوره

موري

ستا په بڼه ده دنیا بڼه موري
ستا په رڼا ده فضا بڼه موري

تر قدمو لاندې دې وینم جنت
ستا په وینا ده، وینا بڼه موري

د خدای (ج) رضا ستا په رضا حصول شي
ستا په رضا ده، رضا بڼه موري

ماته د مینې قدم تارا زده کړ
ته مې د ژونديې امسا بڼکلي موري

کړم تر ابدې ستا د حسن صفت
ستا په هستي ده بقا بڼکلي موري

ستا په عزت کې د باور عزت دی
تا ته همېش کړي دغا بڼکلي موري

تعصب

مونده کيږي جاهل قام
په تعصب کې وي مدام

خیر به یې هېڅ نه وي
وار خطا وي په هر بام

نارواوو ته درومي
د خطاوو په یو ګام

بدمستان وي مغروره
اوبه خبني په غلط جام

متعصب ته سود نشته
عاقبت يې وي بدنام

د غرور کور ړنگوي
بد کرداره، بد انجام

رنځ داسې دی باوره!
انسانان به کړي ناکام

تور لحد

نه به راګرې دوه لاسونه ژاړه ژاړه
نه به وګرې ديدنونه ژاړه ژاړه

ګرځېدلی په سپېرو خاورو يم ډېر، ډېر
چې پرته ده انبارونه ژاړه ژاړه

يوزه نه يم بندي شوی تور لحدکي
بندي شوي عالمونه ژاړه ژاړه

عمر گل وو د خزان په لمبو و سو
را به نه شي تېر وختونه ژاړه ژاړه

مُهر د سوال مي په خوله دی لگېدلی
خدای (ج) ته وکړه ښه سوالونه ژاړه ژاړه

چې د تېري نظر تنده شي پرې ماته
اوس مي گوره تصويرونه ژاړه ژاړه

دا خبر، پر مزار مي هېر نه کړې باوره!
پرې زرغون کړه سره کلونه ژاړه ژاړه

مړ له کاره شوې

نه د مړي، ژوندي، نه وزگار شوي
شپه او ورځ لگيايي مړ له کاره شوي

نه دې جوړکړه قصرونه انګړونه
نه په ګېډه مور، تېرى، نهاره شوي

نه برخه دې خوښي او آرامي شوه
نه خندان، ځيگرخون، دل افکاره شوي

هېڅ دې قدر دنيا کي په چا نشته
څوکه د دې خلکو خدمتګاره شوي

د دهر قانون څرنګه تطبيق شو
آوېزان چې د عدل له داره شوي

در بدره خوارو زبون شوي ياره
له حرامو ګټو چې انکاره شوي

دا ټوکېدلې ثمره دې ورکړه
چې زخمي د ګاڼو له ګوزاره شوي

د وخت له سادگانو يې باوره!
چې يو پاک الله (ج) ته وفاداره شوي

اختر

نه مې نکريزي نه مې جامې شته ياره
نه مې رانجه شته، نه مې مېلې شته ياره

د مور کميس مې په سرو سرو وينو رنگ دی
نه مې شين شال شته، نه مې پيسې شته ياره

سره سره اورو نه دي چې اوريږي دلته
نه مې خندا شته، نه مې جوړې شته ياره

خوښي الوتې له سپرو سپرو شونډو
نه مې پاي زېب شته، نه مې گرې شته ياره

يتيمان گرځي ببر سري په کورو
نه مې مجلس شته، نه مې حجرې شته ياره

خوشحاله نه دي د دې وطن وگړي
نه مې کوثر شته، نه مې پيالې شته ياره

باوره! داسې زمونږه اختر شولو
نه هغه کلي، هغه کوڅې شته ياره

وطن

وطن په مونږه گران دی، په غیرت سره یې ساتو
عالي لوړ یې نښان دی، په عزت سره یې ساتو

سمبول د آزادۍ دی، د خپلواکو هېوادونو
سرتاج د ټول جهان دی، په الفت سره یې ساتو

په وینو مو ساتلی دی د هریرغل په وړاندې
غازي د هر زمان دی، شجاعت سره یې ساتو

ژوندون د غلامۍ خو دی افغانانو تل رد کړی
بری مولوی آرمان دی، په همت سره یې ساتو

په خاوره چې مړه شوي، مړه يې مه بولئ عالمه
باور په دا اېمان دی، په حریت سره يې ساتو

لوی سرونه

ولسونه په مېړو باندې ښه ښکاري
رقيبان سوري چړو باندې ښه ښکاري

د لويانو عزت شوی په اسلام کې
دوی مشفق په وړو باندې ښه ښکاري

کینه او حسد کاردی د بدبختانو
مؤمنان په سپینو زړو باندې ښه ښکاري

نړۍ ټوله په ملګونو ده وېشلي
هېوادونه په سړو باندې ښه ښکاري

چې باور يې وي د ننگ په لار پوخ کړی
لوی سرونه په شملو باندې ښه ښکاري

خوان یمه

وېره د سر نه لرمه خوان یمه
زه ولاړ غلیم ته په میدان یمه

زه له اور لوی سـره لوبـېـرمه
نریمه، پشتون یم، مسلمان یمه

ما دی پر خولی هر دشمن دلته
توره او ډال زه د اکبر خان یمه

ما په خپله خاوره سر بایلی دی
زه د شهېدانو ستر کاروان یمه

زه په غیرتونو ټپي شوی یم
پاتې بې مرهم او بې درمان یمه

زه د مجنون مینه یم لیلی پسي
شپه او ورځ مې نشته سرگردان یمه

پل یې راته ښکاري د شفق په لار
خوښ به شمه خیر که پرېشان یمه

ننگ او په غیرت باندي باور لرم
زه ننګیالی ځوان یمه، افغان یمه

پښتون

هم په ټوپک مري هم په دار پښتون
ولي دومره شو خواروزار پښتون

چې شي را ټول په خوښۍ يا په غم
ټوټه ټوټه شي په بمبار پښتون

تسبیح د ژوند یې گډې وډې شوې
چې یې کړي بندي په کلک تار پښتون

نفرتونواو خنډونو کې بند
خپله په خپل لاس تار په تار پښتون

د علم تیری رڼاوې غواړي
گرځي بې سره او نادار پښتون

چې طبيب کړي د رنځونو پيدا
سخت دی رنځور شوی بېمار پښتون

باوره! پاڅه له درانه خوبه
غواړي د سولې، پوهې لار پښتون

کونجي

هومره زور وي په تېلي کې
چې جهان به پرې ستي کې

بې ننگي شي زېږولی
که ننگ نه وي په سړي کې

بس دیونادان له لاسه
دېرتباه شي په بدې کې

ټول کارونه خراب بوله
چې انجام شي په تادي کې

په فکرو سره جوړېږي
وران يې وينه په خودي کې

تیندگونه خوري مړو ته
خوښي تېستي په نېستي کې

شلوۍ يې نه شي له ځان نه
کمال ګوره په کونجي کې

په ډېران ده را لوی شوی
شک يې بولنه آزادي کې

ولې نه رسي مقام ته
چې ماهر وي چاپلوسي کې

په ناحقه تېری کاندې
ناحق نه ولي تندي کې

حق تمیز کولی نه شي
حق يې بولنه ناداني کې

په تياره کي به خوشي کا
خفاش تېستي رڼايي کي

زمريان ویده ویده ښکاري
جوړ کيدړ وي بېداري کي

امتيازونه سر په سر کا
مصرف باسي سر دستي کي

نن ملنگ وي سبا ګوره
ښه ممتاز وي په هستي کي

يو په سرو وينو کي لامبي
بل خوشي کړي ګډوډي کي

وينې زېښتي د خوارانو
ورځ تر بلې شي مستي کي

وي غلامان سوده له کاره
بل مزي کا په غلامي کي

يو له درده تل کړيږي
بل سود اخلي بېماري کې

باور مه کړه پرې باوره
چې څه بار دي په وري کې

هوشيار وگړي

هوشيار وگړي به درانه پاته شي
نادان وگړي به کاره پاته شي

په بېلتانه انسان داسې لوييږي
افسوس يې ټول په لږمانه پاته شي

بيا به په به چم د زمري شي روان
که دا وگړي پښتانه پاته شي

ټول به يو موټی د قوت کړي څرگند
که په پوهنه کې تاوده پاته شي

د فريادونو له درد نه وېريري
که يې وحدت په گرېوانه پاته شي

باور کوربه دی د افغان قامونو
چې د يووالي مېلمانه پاته شي

دردونه

ياد د ليلې مې په خيالونو کې راځي
لمبه لمبه مې په دردونو کې راځي

لحظه، لحظه د جدایي په اور سوزم
فرياد او شور مې په لاسونو کې راځي

زه په درمل د طبیب کله رغېږم
د هجران درد مې په رگونو کې راځي

ليلی، لیلی نارې کوم په غرونو کې
غبرگون د غږ مې په غوږونو کې راځي

د باور په فريادونو کي خوب يوړم
شپه سرگردانه په خوبونو کي راځي

مستي دريخان

په دوستانو کي دوستي، د خوبان، خوند کا
په گلانو کي، مستي، دريخان، خوند کا

لکه تگ سپين ستوري ښکاري په آسمان کي
په يارانو کي، ياري، دکاروان، خوند کا

تصور ته په هينداره کي ښکاره شي
په خوبانو کي، شوخي، د څاروان، خوند کا

په گلشن کي چې د گلو فرش هوار کړي
مومنانو کي، پاكي، د اېمان، خوند کا

پسرلي چې پرې له ورايه ښه ښکاريږي
په الوانو کي، خېښي، د الوان، خوند کا

د بهار ناوې په ګلو کړي سمباله
په سپانو کې، سرخي، د میدان، خوند کا

د باغونو د منو وکیل باوره!
وزیرانو کې، خواري، د جانان، خوند کا

درنه ځمه

یون مې شو په بله درنه ځمه
اې خوره کابله درنه ځمه

مه کوه فریاد په څانگو، څانگو
وخ د زړه بلبله درنه ځمه

بس دی نور قفس کې هوس نه کړم
راغله سلا خپله درنه ځمه

زړه مې بند دا ستا په خورو زلفو
زانګي که سل ځله درنه ځمه

بيا په سپرلي راځمه ستا خواته
اي د خزان ګله درنه ځمه

که څو سوزم په دردو دهجران
د سپين مخ کاکله درنه ځمه

ستا باور خو ولاړ وګړندی شو
ته يې تل تر تله درنه ځمه

اي زمابيرغه

اي زمابيرغه رپېره جگوغروباندې
تل به دې ساتمه د تن په وينوسروباندې
اي زمابيرغه

په لاره دې بايللي زلمو سرونه دي ډېر
په دنگو دنگو غروي کړي مزلونه دي ډېر
سوچوي خاورې ايره کړي مغزونه دي ډېر
په هسکو هسکو څوکو رپېره سرو باندې
اي زمابيرغه

ته چې لوړې زمونږ په کې لوړ دی پت او عزت
ستا هستي کې پرته ده لويه نښه د حریت
بې له تانه لرو مونږ هېڅکله خوب او راحت
لاس په لاس مو وړی یې تل په سنگرو باندې
اي زمابيرغه

سر زما خير سرستا دې خداي (ج) نه لري خاورې
پښتون ملت نه دي منلي د غلامۍ چارې
په وينو د دښمن لري سرې سترگې خمارې
مړښه دی چې علم نه لري دېوارو باندې
اي زمابيرغه

کرانه لوستونکيه اوس مو پام د يوې معمې لوستلو ته را اړوم هيله ده
چې په دقت سره يې ولولې، او د څه وخت لپاره خپل ذهن پرې
مشغول وساتې، او مطلوب حل يې تر لاسه کړي.

معمې

سرغوخ کړه د معبد، پسې الهادي کړه
مل يې کړه يقين رسېږي تر مطلبه

پای

Get more e-books from www.ketabton.com
Ketabton.com: The Digital Library